പാപ്പാന്റെ ഓർമ്മയിലെ ഗോപാലൻകുട്ടി

രവിവർമ്മ(മധു)

ഒരു മധ്യവേനലവധിസമയത്ത് നാട്ടിൽ വന്നപ്പോഴാണ് ഞാൻ ആദ്യമായി ഗോപാലൻകുട്ടിയെ കാണുന്നത്. കോലോത്തമ്പലത്തിന്റെ മുമ്പിലെ ആലിലച്ചുവട്ടിൽ ഗോപാലൻകുട്ടിയുടെ ആ നിൽപ്പ് ഞാനിന്നും ഓർക്കുന്നു. വലതുകാൽകൊണ്ട് പനമ്പട്ട ചവിട്ടിപ്പിടിച്ച് തുമ്പിക്കൈ കൊണ്ട് തണ്ടിൽനിന്നും ഇലകൾ അടർത്തിയെടുത്ത് പൊടിയൊക്കെ തട്ടിക്കളഞ്ഞതിനുശേഷം പതുക്കെ അവ അകത്താക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഇടയ്ക്ക് പട്ടയിലെ ഒരു ചെറിയ തണ്ടിന്റെ കഷണമെടുത്ത് പുറംചൊറിഞ്ഞും അങ്ങനെ അന്ന് ഏതാണ്ട് മൂന്ന് മണിക്കൂറോളം ഈ കാഴ്ച ആസ്വദിച്ച് ഞാനവിടെ നിന്നു. ഇടയ്ക്ക് അമ്പലത്തിനകത്തുനിന്ന് ഒരു ചെണ്ടയുടെ കൊട്ട് കേട്ടപ്പോൾ ഗോപാലൻകുട്ടി കയ്യിലെ പട്ട നിലത്തിട്ട് ചെവി വട്ടംപിടിച്ച് തലയുയർത്തി അനങ്ങാതെ നിന്നു. പക്ഷേ, തനിക്ക് തയ്യാറാവാറായിട്ടില്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കി വീണ്ടും പഴയ പ്രവർത്തിയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങി. അവനെപ്പോഴും അനങ്ങിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. ഇത് ആരോഗ്യമുള്ള ആനയുടെ ലക്ഷണമാണെന്ന് ഞാൻ പിന്നീടാണ് മനസ്സിലാക്കിയത്. ഈ അമ്പലവും പരിസരവും പരിസരവാസികളും ഗോപാലൻകുട്ടിയെ ഒരുപാട് സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. അവന്റെ വരവിനുവേണ്ടി കാത്തിരുന്നു. ഏതാണ്ട് ഒമ്പതരടി ഉയരവും വിരിഞ്ഞ മസ്തകവുമുള്ള ഗോപാലൻകുട്ടി പാലസ് റോഡിലൂടെ ഉത്സാഹത്തോടെ തലയുയർത്തിപ്പിടിച്ച് നടക്കുമ്പോൾ ചുറ്റുമുള്ള എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും നിശ്ചലമാകുന്നു. ആ ഗാംഭീര്യത്തിന്റെ മുന്നിൽ തല കുനിക്കാത്തവരില്ല. 'ഇവൻ ഞങ്ങളുടെ സ്വന്തം' എന്ന ഭാവമായിരുന്നു അന്ന് ഞങ്ങൾക്ക്.

ആറാട്ടുകഴിഞ്ഞ് രാത്രിയാണ് പാലസ് റോഡിലൂടെ ദേവന്റെ തിരിച്ചുള്ള എഴുന്നള്ളത്ത്. തീവെട്ടിക്കപ്പുറത്ത് റോഡിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന മൂന്ന് ഗജവീരന്മാർ. നടുക്ക് ചെറിയ ചന്ദ്രശേഖരനും ഇരുവശങ്ങളിലായി ഗോപാലൻകുട്ടിയും ഗിരീശനും. ചാലക്കുടിപ്പുഴയുടെ കരകടന്ന് തിരിച്ചെത്തുന്ന പല്ലാവൂർ സംഘത്തിന്റെ പഞ്ചവാദ്യത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനിയും. പഞ്ചവാദ്യത്തിൽ ലയിച്ച് മതിമറന്ന് തളം പിടിക്കുന്ന ജനക്കൂട്ടം. ഒരുതരം വല്ലാത്ത ഗൃഹാതുരത്വം സമ്മാനിക്കുന്ന ഇത്തരം ഓർമ്മകളാണ് എത്ര ദൂരെപ്പോയാലും എന്നെ തിരിച്ചിങ്ങോട്ടുതന്നെ എത്തിക്കുന്നത്.

ഗോപാലൻകുട്ടിയെ ആദ്യമായി കണ്ടിട്ട് ഇന്നേയ്ക്ക് ഏതാണ്ട് 25 വർഷമായിക്കാണും. മയക്കുവെടിവിദഗ്ധരുടെ "പരീക്ഷണങ്ങളുടെ ബലിയാടായി" ഗോപാലൻകുട്ടി ചെരിഞ്ഞിട്ട് ഏതാണ്ട് 12 വർഷത്തിലേറെയായി. അതിനുശേഷം ഒരുപാട് ഗജവീരന്മാരെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പഴയ ഗോപാലൻകുട്ടിയോട് താരതമ്യപ്പെടുത്താവുന്ന ഒരാനയേയും ഞാനിതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല.

അതിലും അത്ഭുതം ഗോപാലൻകുട്ടിയുടെ ഇഷ്ടത്തോഴനും പാപ്പാനും സമപ്രായക്കാരനുമായിരുന്ന കണ്ടുവളപ്പിൽ കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായരെന്ന മഹാനാണ്. ഇങ്ങനെയൊരു പാപ്പാനേയും ഞാൻ വേറെ കണ്ടിട്ടില്ല. ഈ കഴിഞ്ഞ ദിവസം അദ്ദേഹം താമസിക്കുന്ന സ്ഥലം തപ്പിപ്പിടിച്ച് അവിടെ ചെന്നു. കുറച്ചുനേരം ഗോപാലൻകുട്ടിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകൾ പങ്കിട്ടു.

അപ്രതീക്ഷിതമായെത്തിയ രണ്ടുപേരെ സംശയഭാവത്തോടെയും ലേശം പരിഭ്രമത്തോടെയുമാണ് കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ എതിരേറ്റത്. ഞങ്ങൾ 'കേരളീയ'ത്തിൽ നിന്നാണെന്നും ഞാൻ ചാലക്കുടി കോലോത്തമ്പലത്തിന്റെ പരിസരവാസിയാണെന്നും പറഞ്ഞ് പരിചയപ്പെടുത്തി. 'അവിടെ ഏതു മഠത്തിലേയാ?' പൂർവ്വപശ്ചാത്തല വിവരണങ്ങൾ നിരത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് സന്തോഷവും ഒപ്പം ആശ്ചര്യവും.

അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ഞാനും തറയിൽ ചമ്രംപടിഞ്ഞിരുന്നു. നീട്ടിയ മുറുക്കാൻ ചെല്ലത്തിൽ നിന്നും ഒരു വെറ്റിലയെടുത്ത് ചുണ്ണാമ്പ് തേച്ചുകൊണ്ട് ഞാനീവരവിന്റെ ലക്ഷ്യവുംകൂടി പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ വിടർന്നു. അകത്തുപോയി ഗോപാലനോടൊപ്പം നിൽക്കുന്ന വലിയ ഒരു ഫോട്ടോ കൊണ്ടുവന്ന് മുമ്പിൽ വെച്ചു. ഇത്തരം ഓരോ ഫോട്ടോ തൃപ്രയാർ ക്ഷേത്രത്തിലും തൃപ്പണിത്തുറ ക്ഷേത്രത്തിലും ചില്ലിട്ടുവച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ.

"ഇപ്പോഴും പല രാത്രികളിലും ഈ പടിവാതിലിനടുത്തു വന്നുനിന്ന് അവനെന്നെ

വിളിക്കാറുണ്ട്. അവനുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ ഷഷ്ടിപൂർത്തി ഒന്നിച്ചുനടത്താമായിരുന്നു. ഒരേ പ്രായമാണേ.!". കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ പതുക്കെ തന്റെ പൂർവ്വകാലത്തിലേയ്ക്ക് നീങ്ങിത്തുടങ്ങി.

പാരമ്പര്യമായി ഞങ്ങൾ ആനപണിക്കാരാണ്. അച്ഛന്റെ സ്ഥലം പടിഞ്ഞാറെ ചാലക്കുടി. ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിൽ ആനകളെ പിടിച്ച് ചട്ടം പഠിപ്പിക്കലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലി. അങ്ങനെ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന് രാജ്യഭാരം കിട്ടിയപ്പോൾ നടക്കിരുത്തിയതാണ് ഗോപാലൻകുട്ടിയെ. അന്നവന് ഏതാണ്ട് 12 വയസ്സ് പ്രായം കാണും. എന്റെ ഒരു അമ്മാവനായിരുന്നു ചട്ടം. തൃപ്പൂണിത്തുറയിൽ നടക്കിരുത്തിയശേഷം തമ്പുരാന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് കണികാണാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു ഗോപാലൻകുട്ടിയെ നിയോഗിച്ചത്. ധാരാളം ഭക്ഷണവും വിശ്രമവും - നല്ല സുഖമായിരുന്നു. അന്നേ അവൻ

വാശിക്കാരനായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കുറച്ച് പീഡനം സഹിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും നല്ല ശതമാനം സമയവും വിശ്രമമായിരുന്ന ആനയ്ക്ക് കൂട്ടിനുകിട്ടിയത് പണിയില്ലാത്ത കുറെ പട്ടാളക്കാരെയും. ഈ പട്ടാളക്കാർ അവനെ കളിയാക്കുകയും കുറച്ച് ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വെറുതെ അവന്റെ നേരെ കല്ലെറിയും, അവൻ തിരിച്ചും. അങ്ങനെയാണ് ഉന്നത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവൻ അഗ്രഗണ്യനായത്. ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ലോറിയിലെ ഡ്രൈവറെ വരെ അവൻ എറിഞ്ഞുവീഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ ഇത് പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് വടക്കേലെ ശുഭശ്രീയെയും ചാലക്കുടി പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലെ ജീപ്പിന്റെ ചില്ലും ഗോപാലൻകുട്ടി എറിഞ്ഞിട്ടത് ഞാൻ ഓർത്തുപോയത്. പട്ടാളക്കാരോടുള്ള ഈ വൈരാഗ്യം കാരണമാണ് കാക്കിയുടുപ്പിട്ട ആരെക്കണ്ടാലും അവന് അരിശം വരുന്നത്.

ഒരു ഒലിവുകാലത്ത് അന്നമനട ക്ഷേത്രത്തിൽ വെച്ച് ഗോപാലൻകുട്ടിയ്ക്ക് ഒരു അബദ്ധം പറ്റി. പെട്ടെന്നുള്ള ദേഷ്യത്തിൽ പാപ്പാനെ തട്ടി. അദ്ദേഹം മരിക്കുകയും ചെയ്തു. തനിക്കു പറ്റിയ അബദ്ധം മനസ്സിലാക്കിയപ്പോഴേയ്ക്കും വൈകിയിരുന്നു. കണ്ണീരോടെ നിന്ന് ഗോപാലൻകുട്ടിയുടെ പക്കൽ നിന്നും ശവശരീരം വിട്ടുകിട്ടാൻ ഏറെ പ്രയത്നിക്കേണ്ടിവന്നു.

അങ്ങനെയാണ് കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ ഗോപാലൻകുട്ടിയുടെ പ്രധാന പാപ്പാനായി ചുമതലയേൽക്കുന്നത്. പിന്നീടങ്ങോട്ട് ഒരുപാടുകാലം അവർ കളിച്ചും ചിരിച്ചും ഇണങ്ങിയും പിണങ്ങിയും കഴിഞ്ഞു. എത്രവട്ടം ഗോപാലനെ അടിച്ചു എന്നുവരെ നായർക്കോർമ്മയുണ്ട്. ഒലിവുള്ള അവസരങ്ങളിൽ ഒന്നുരണ്ടുവട്ടം ഗോപാലൻകുട്ടി തന്റെ പാപ്പാനെ ആക്രമിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഒരു സമയത്ത് ആനയുടെ മാനസികാവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ മനസ്സിലാക്കുന്നതുകൊണ്ട് ആനയോട് ഒരിക്കലും ദേഷ്യം തോന്നിയിട്ടില്ല.

മറ്റ് ആനകളുടെ ഇടയിലും ഗോപാലൻകുട്ടിയ്ക്ക് ഒരു നായകപരിവേഷമായിരുന്നു. ചെറിയ ചന്ദ്രശേഖരൻ കുട്ടാനകളെ കുത്താൻ മിടുക്കനായിരുന്നു. പക്ഷെ ഗോപാലൻകുട്ടിയെ തൊടില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, എവിടെ പ്രശ്നമുണ്ടാക്കിയാലും ഗോപാലൻകുട്ടിയുടെ അടുക്കൽ വന്നുനിൽക്കും. അഭയം തേടുന്നപോലെ.

1983 ധനുമാസം തൊട്ടാണ് ആനയുടെ ദുരന്തകാലം ആരംഭിക്കുന്നത്. ആലുവായ്ക്കടുത്തുവെച്ച് അതിവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞുവന്ന ഒരു വണ്ടി ഗോപാലന്റെ ശരീരത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം തകർത്തു. അത് ചികിത്സിച്ച് ഭേദമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലും പിന്നീട് വണ്ടികളുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുമ്പോൾ ആനയിൽ ഒരുതരം ഭീതി കണ്ടുതുടങ്ങി. പഴയ ശൗര്യം കുറച്ച് ചോർന്നുപോയോ എന്നു സംശയം.

1984ലെ ആ ദിവസം കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ സങ്കടത്തോടെ ഓർക്കുന്നു. അന്നുരാവിലെ തൊട്ടേ ഒരുതരം അസ്വസ്ഥത തന്റെ മനസ്സിൽ സ്ഥാനംപിടിച്ചിരുന്നു. വരാനിരിക്കുന്ന ആപത്തിന്റെ സൂചനപോലെ.

കരുവന്നൂരിൽ സീതാരാമസ്വാമിയുടെ പറമ്പിൽ ആനയെ സ്ഥിരമായി കെട്ടാറുണ്ട്. അങ്ങിനെ അവിടെവെച്ച് അന്ന് അവൻ കാലിലെ ചങ്ങല പൊടിച്ചു. വിവരമറിഞ്ഞ് കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ എത്തുമ്പോൾ ആന പറമ്പിന്റെ ഒരു മൂലയിലാണ്. അത് വിവരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു.

അന്നവനെ തളയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പോലീസും സന്നാഹവും എത്തിയിരുന്നു. കൈവിട്ടു എന്നുപറയാൻ പറ്റില്ല. കാരണം കാലിലെ ചങ്ങല അപ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നു. അധികം പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാകാതെ ആ രാത്രി കടന്നുപോയി. രാവിലെ പണിക്കരും കൈമളും അടങ്ങുന്ന മയക്കുവെടിവിദഗ്ധർ സ്ഥലത്തെത്തി. മയക്കുവെടിയുടെ പരീക്ഷണകാലഘട്ടമായിരുന്നു അന്ന്.

ആനയെ തളയ്ക്കാമെന്ന ഉറച്ച വിശ്വാസം എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരുടേയും നിർബ്ബന്ധത്തിനുവഴങ്ങി അവസാനം മയക്കാൻ സമ്മതിക്കേണ്ടിവന്നു. അതു വേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്ന് ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നു. വെടിയേറ്റ് അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആനയുടെ പിൻകാലുകൾ തളരുകയും അവൻ വിറയലോടെ ഇരിക്കുകയുമാണുണ്ടായത്. നിസ്സഹായതയോടെ ഞാനത് നോക്കിനിന്നു. എന്റെ തൊണ്ട ഇടറി. ഞാൻ എന്നെത്തന്നെ ശപിച്ചു. എനിക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്നത് എന്റെ ചങ്ങാതിയെയാണ്. അതില്പരി മറ്റെന്തല്ലാമോ ആയിരുന്നു ഗോപാലനെനിക്ക്. ഞാനാകെ തളർന്നുപോയി.

ചെരിഞ്ഞ ഗോപാലന്റെ മദഗ്രന്ഥികളിലൂടെ ഓടുന്ന ദ്രാവകം ശേഖരിക്കാനായിരുന്നു വിദഗ്ധർക്ക് തിരക്ക്. അവന്റെ മദത്തിനെന്തോ പ്രത്യേകത കണ്ടിരുന്നുവത്രേ. 'അതിനുവേണ്ടി അവനെ മനപ്പൂർവ്വം കൊന്നതാണോ?' അങ്ങിനെ ഗോപാലൻ പോയി. പിന്നീട് ഒന്നുരണ്ടാനകളെ അഴിച്ചുകെട്ടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മനസ്സിലെ ഭാരം കുറഞ്ഞില്ല. അങ്ങിനെ ആ പണി ഞാൻ നിർത്തി. ഇപ്പോഴും എന്റെ സ്വപ്നങ്ങളിൽ അവൻ നിറഞ്ഞുനിൽക്കാറുണ്ട്. ഇത്രയും പറഞ്ഞ് കൃഷ്ണൻകുട്ടിനായർ നിർത്തി.